

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/349/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412214611
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6412214611.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava (do 02. 10. 2013 so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava), IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava (do 02. 10. 2013 so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava), IČO: 36 613 843, proti odporcom 1/ A. T., nar. XX. XX. XXXX, F. XXX/XXX, XXX XXJ., 2/ T. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XXX, XXX XXJ., 3/ X. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XXX, XXX XXJ., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, pracovisko A.. H. XX, XXX XX Q., o zaplatenie 8.715,72 € s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5Cb/24/2013 -124 zo dňa 20. 05. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
Odporcom 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 261,75 €, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka odporcov JUDr. Andreja Cifru, advokáta, vedený v T. D., a. s., N. Q., č. ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX., v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ō v o d n e n i e :

Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 20. 05. 2013 návrh navrhovateľa zamietol (prvý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že odporcom 1/ až 3/ náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok) a zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 899,16 €, na presne špecifikovaný účet jeho právneho zástupcu, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (tretí výrok).

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že navrhovateľ sa (prostredníctvom právneho zástupcu) domáhal voči odporcom zaplatenia sumy 8.873,39 €, ktorá pozostávala z istiny 7.608,82 € a úroku z omeškania vo výške 1.264,57 € spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 7.451,15 € od 11. 02. 2012 do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá medzi ním a postupcom I. I., a. s. D. dňa 15. 10. 2009 postúpil postupca na neho pohľadávku voči odporcom, pričom odporcovia 1/ a 2/ uzatvorili dňa 15. 06. 2004 s jeho právnym predchodcom zmluvu, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že na základe uzavretej zmluvy poskytla I. I., a.s. odporcom 1/ a 2/ peňažné prostriedky, pričom odporkyňa 3/ prevzala na seba ručiteľský záväzok. Odporcovia 1/ a 2/ neplnili splátky v stanovených

termínoch, čím porušili povinnosť podľa zmluvy a postupca odstúpil od zmluvy a vyzval odporcov na uhradenie dlžnej sumy. Uviedol, že jeho pohľadávka ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 8.873,39 €, ktorá pozostávala z istiny 7.608,82 € a úroku z omeškania vo výške 1.264,57 € v súlade s prílohou k zmluve o postúpení. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že odporca T. T. uznal vyššie uvedený záväzok v Dohode o uznaní záväzku, pričom pristúpil k záväzku a uznal aj náklady inkasného konania, ktoré si on (navrhovateľ) v tomto konaní neuplatňuje.

Ďalej okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že: „Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že odporcovia v 1. a 2. rade ako dlžníci uzatvorili dňa 15. 06. 2004 so I., a.s. D. Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX. V zmysle bodu 1. predmetnej zmluvy I., a.s. D. poskytla odporcom v 1. a 2. rade úver vo výške 150.000,-Sk (4.979,09 €). Jednalo sa o spotrebný úver, a to investície do nehnuteľností s výškou úrokovej sadzby 9,8 % ročne, s výškou splátok 2.040,-Sk (67,72 €), so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 07. 2004 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 05. 2014. Toho istého dňa, čiže dňa 15. 06. 2004 uzatvorila odporkyňa v 3. rade s právnym predchodcom navrhovateľa I., a.s. D. Dohodu o ručení, pričom odporkyňa v 3. rade zobrala na vedomie, že veriteľ, I., a.s. D., uzatvorila s dlžníkmi, odporcami v 1. a 2. rade horešpecifikovanú Dohodu o splátkovom kalendári, pričom je zrejmé, že sa zaviazala uspokojiť pohľadávku veriteľa v prípade, ak dlžník veriteľovi neuhradí pohľadávku riadne a včas. Súčasťou uzavretej zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky. Aktívna legitimácia navrhovateľa je daná v zmysle uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/P. zo dňa 12. 11. 2009. Prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok je aj špecifikácia postúpenej pohľadávky. Dňa 14. 06. 2010 odporca v 2. rade uzatvoril s navrhovateľom Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, pričom v zmysle bodu 1. predmetnej dohody dlžníkom je odporkyňa v 1. rade a odporca v 2. rade je osobou, prístupujúcou k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka. V zmysle bodu 2. predmetnej dohody, osoby uvedené v bode 1.2a alebo 1.3 tejto dohody uznávajú čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy, uzatvorenej s pôvodným veriteľom I., a.s. V uznaní záväzku je uvedené číslo predmetnej zmluvy a dátum uzavretia zmluvy dňa 15. 06. 2004. Ďalej je tu konštatované, že dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 7.608,82 €, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 150 €. V zmysle bodu 3. je uvedená forma splatenia záväzku, a to výška splátky 50 € s dátumom splatnosti ku 25-temu dňu v mesiaci a s dátumom prvej splátky dňa 25. 06. 2010.“

Následne okresný súd uviedol: „Navrhovateľ nepreukázal, že v čase uznania dlh trval. Znamená to, že na navrhovateľovi bola povinnosť preukázať, že v čase uznania dlhu tento existoval, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že by túto skutočnosť žalobca preukazoval. Navrhovateľ sa odvoláva len na existenciu dohody o uznaní dlhu, pričom jeho existenciu v čase uznania dlhu nijako nepreukázal, pričom bolo jeho povinnosťou tento dlh preukazovať, pretože ak odporcovia nevedeli o premlčaní dlhu, nemá jeho uznanie za následok ten účinok, ktorý uznanie dlhu predpokladá. Právny vzťah, ktorý existuje medzi navrhovateľom a odporcami je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní Dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná ako priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery, uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Ani pokiaľ sa týka špecifikácie uznania záväzku, v tejto časti nie je jednoznačným spôsobom zrejmé, ako dospel veriteľ k výške uvádzanej istiny, z čoho táto istina pozostáva a takisto nie je zrejmé príslušenstvo, ktoré je tu špecifikované na sumu 150 € ako príslušenstvo pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie. Nakoľko samotný navrhovateľ v podanom návrhu poukázal na to, že náklady inkasného konania si neuplatňuje, preto nie je zrejmé, aké príslušenstvo tvorí suma 150 €. Súd je toho názoru, že Dohoda o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorú uzavreli navrhovateľ a odporca v 2. rade dňa 14.06.2010, je s poukazom na horešpecifikované skutočnosti neplatná, a preto nemôže účinne predĺžiť premlčaciu dobu (...).“

V súvislosti s riešením otázky premlčania okresný súd uviedol, že „z písomne podaného návrhu navrhovateľa je zrejmé, že od zmluvy o splátkovom úvere, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcami v 1. a 2. rade odstúpil už právny predchodca navrhovateľa,

čiže I., a.s. D.. Je zrejmé, že k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 15. 10. 2009, a preto je zrejmé, že už v tomto čase právny predchodca navrhovateľa, čiže I., a.s. D., od Zmluvy o splátkovom úvere odstúpila a vyzvala odporcov na úhradu dlžnej sumy. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je zrejmé, že je právne bezvýznamné oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorú učinil navrhovateľ, kde vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11. 11. 2010, a to s poukazom na to, ako je vyššie uvedené, že k zosplateniu úveru došlo už v čase skôr s poukazom na odstúpenie od predmetnej zmluvy právnym predchodcom navrhovateľa.“ Následne v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcov vzniesol námietku premlčania a na to, že podľa jeho názoru „v danej veci vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov vzniklo právo vzniesť námietku premlčania.“ Z uvedených dôvodov skúmal, či nedošlo k premlčaniu uplatňovanej pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na to, že „navrhovateľ podal návrh na súd dňa 26. 10. 2012. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/P. zo dňa 15. 10. 2009 je zrejmé, že postúpená pohľadávka na navrhovateľa bola vo výške 8.873,39 €, pričom je zrejmé, že v čase postúpenia pohľadávky, čiže dňa 15. 10. 2009 boli odporcovia v 1. a 2. rade ako dlžníci v omeškaní 1.355 dní, čo je viac ako tri roky. Zo samotného návrhu navrhovateľa vyplynulo, že vzhľadom na to, že odporcovia neplnili dlh riadne a včas, už právny predchodca navrhovateľa, čiže I., a.s. D. od Zmluvy o splátkovom úvere odstúpili a vyzval odporcov na úhradu dlžnej sumy. Odporcovia dlžnú sumu neuhradili, o čom svedčí aj uvedená doba počtu dní omeškania v zmysle prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky. Aj keď by súd vychádzal len od dátumu postúpenia pohľadávky, čiže od 15. 10. 2009, je zrejmé, že návrh navrhovateľ podal na súd dňa 26. 10. 2012, čiže už po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, pričom úver však bol zosplatený už skôr. Vzhľadom na túto skutočnosť je zrejmé, že návrh navrhovateľa je premlčaný, a preto ho súd zamietol.“ Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil okresný súd aplikáciou ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a konštatoval, že odporcom i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov vzniklo právo na náhradu trov konania. Odporcovia si náhradu trov konania neuplatnili a preto im náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal náhradu trov konania predstavujúcich náhradu trov právneho zastúpenia za presne špecifikované a vyčíslené úkony právnej služby.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ (prostredníctvom právneho zástupcu) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel, eventuálne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči odporcom 1/ až 3/ a vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového i odvolacieho konania.

V odôvodnení odvolania uviedol, že odvolanie podáva z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Poukázal na to, že okresný súd zamietol jeho žalobu z dôvodu premlčania, pričom pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal z údajov uvedených v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok. V tejto súvislosti poukázal na to, že jeho právny predchodca - postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcami 1/ a 2/ na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. On ani nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť preukázali. Preto zastáva názor, že ani súd nemohol mať ukončenie zmluvy zo strany postupcu za preukázané. Súd vychádzal z nepreukázaných skutočností, pričom dátum omeškania s úhradou splátky nie je možné považovať za relevantný údaj vo vzťahu k ukončeniu zmluvy. Má za to, že výkladom ustanovení VOP možno dospieť k záveru, že postupca a následne postúpením pohľadávky i on, boli oprávnení, nie však povinní predčasne ukončiť záväzkovo-právny vzťah. Z ustanovenia § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že na neho prešli zmluvou o postúpení pohľadávok a jej príslušenstva aj všetky práva s ňou súvisiace. Okrem toho, postúpením pohľadávky sa stal sám veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Má za to, že sa ako nový veriteľ pohľadávky vyhlásením mimoriadnej splatnosti domáhal len svojho základného práva na splatenie dlžnej sumy odporcami. Preto nevidí dôvod, prečo súd nerešpektoval a neprihliadol na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z jeho strany ako postupníka pohľadávky. Na základe vyššie uvedeného zastáva názor, že pokiaľ súd nemal preukázané predčasné ukončenie zmluvy, mal jeho nárok posudzovať s poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka a priznať mu sumu nepremlčaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške, odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. V ďalšej časti odôvodnenia odvolania poukázal na ustanovenia § 110 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka a v tejto súvislosti poukázal na to, že dňa 14. 06. 2010 odporca 2/ podpísal Dohodu o uznaní

splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „Dohoda“) prostredníctvom, ktorej uznal svoj záväzok voči nemu (navrhovateľovi) vzniknutý zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.06.2004 uzavretej so I. I., a.s. vo výške 7.608.82 € s prísl. čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Zároveň odporca 2/ potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Taktiež poukázal na skutočnosť, že záväzok, ktorý odporca 2/ uznal, v čase podpisu Dohody nebol premlčaný. V tejto súvislosti znovu poukázal na to, že súd pri posúdení ukončenia zmluvy, respektíve pri posúdení predčasnej splatnosti vychádzal z nepreukázaných skutočností. Zastáva názor, že v danom prípade podpisom Dohody došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, čím nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh, o jeho premlčaní, so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Odporca 2/ po tom, čo sa oboznámil s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. K podpisu Dohody nebol žiadnym spôsobom donútený, uzatvorením predmetnej Dohody taktiež nedochádza k zhoršeniu jeho postavenia ako spotrebiteľa, ale práve naopak, poskytol odporcovi plniť existujúci splatný záväzok v splátkach.

V súvislosti s odvolaním do výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka navrhovateľ uviedol, že zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na to, že na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných v § 142 O.s.p. a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. Trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Zároveň upozornil, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy slovenskej republiky, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 78/03).

Odporcovia 1/ až 3/ sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Vedľajší účastník na strane odporcov v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti nahraďiť mu trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia (ktorých výšku presne špecifikoval).

V úvodnej časti vyjadrenia poukázal na právnu úpravu spotrebiteľského práva a spotrebiteľských zmlúv. V súvislosti s argumentáciou navrhovateľa uvedenou v odvolaní poukázal na bod 7. 6. 1 Všeobecných obchodných podmienok z ktorého vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa bol oprávnený zmluvu o úvere predčasne ukončiť (výpoveďou, odstúpením, vyhlásením mimoriadnej splatnosti) i v prípade, ak je úverový dlžník v omeškaní so splatením svojich záväzkov viac ako 10 dní. V tejto súvislosti vo vzťahu k prejednávanej veci poznamenal, že len tá samotná skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil listinu o predčasnom ukončení úverovej zmluvy zo strany jeho právneho predchodcu sama o sebe nijako nevyvracia, že k predčasnému ukončeniu úverovej zmluvy zo strany právneho predchodcu navrhovateľa v skutočnosti došlo, resp. je v priamom rozpore s ostatnými predloženými dôkazmi (počet dní omeškania podľa prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, žalobou uplatnená istina znásobujúca sumu istiny poskytnutého úveru), najmä pokiaľ samotný navrhovateľ v žalobe uvádza, že jeho právny predchodca odstúpil od zmluvy; vzhľadom na predmet sporu a prednesené právne argumenty nie je totiž v záujme navrhovateľa motivovaného úspechom v súdnom spore, aby bol dôkaz o predčasnom ukončení zmluvy súdu predložený.

V súvislosti s argumentom navrhovateľa, že predmetná Dohoda je platný právny úkon uviedol, že navrhovateľom predložená Dohoda je formulár, ktorý vopred pripravil dodávateľ pre spotrebiteľa a spotrebiteľ nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Takto predformulovaná „Dohoda“ obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ako neprijateľné sú obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári „Dohody“ absolútne neplatné. Návrh na uzatvorenie Dohody o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa, napriek tomu, že navrhovateľ sa snaží tvrdiť opak. Konanie spotrebiteľa je vždy iba reakciou na predchádzajúcu aktivitu zo strany inkasnej spoločnosti navrhovateľa. V reakcii na argumentáciu navrhovateľa uvedenú v odvolaní, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych

konaniach v spotrebiteľských veciach a že trový konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva uviedol, pri priznaní jeho trov konania postupoval súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. V tejto súvislosti poukázal na vývoji právnej úpravy.

Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších právnych predpisov - ďalej len „O.s.p.“), vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s použitím § 156 ods. 3 O.s.p., a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým návrh navrhovateľa zamietol je vecne správne. Odvolací súd sa (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p.) v zásade stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, i dostatočne jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p..

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p.) preto poukazuje len na najzásadnejšie aspekty, ktorým reaguje na argumenty navrhovateľa uvedené v odvolaní.

Tými najzásadnejšími aspektmi v tomto prípade je posúdenie platnosti predmetnej Dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku a vysporiadanie sa s námietkou premlčania vznesenou vedľajším účastníkom na strane odporcov.

Pokiaľ ide o uznanie dlhu odvolací súd uvádza, že je to jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi v predpísanej písomnej forme. Uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že dlh v čase uznania trval. K tomu, aby uznanie dlhu malo účinky, je potrebné, aby a) dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh, b) v písomnom uznaní bol dlh určený (uznaný) čo do dôvodu a výšky. Uznanie dlhu nespôsobuje zánik pôvodného záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom z dôvodu uznania. Uznať podľa § 558 Občianskeho zákonníka je možné aj premlčaný dlh. Takéto uznanie však zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový omyl (error facti) alebo pre právny omyl (error iuris), napr. pretože nepoznal ustanovenia o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku, preto sa dlžník môže brániť námietkami, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval. Uznanie dlhu spôsobuje: a) vznik právnej domnienky, že dlh v čase uznania trval b) prerušenie premlčania a začiatok novej 10 ročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pod premlčaním sa rozumie oslabenie práva t.j. súdnu nevymáhateľnosť práva, ktoré sa neuplatnilo v stanovenej lehote (premlčacej dobe) za podmienky, že dlžník vznesie námietku premlčania, ale vzhľadom na existenciu záväzku možnosť dlžníka premlčaný záväzok (naturálny záväzok) dobrovoľne splniť aj po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie spočíva na dvoch právnych skutočnostiach: 1/ na uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, ktorú nemožno skrátiť ani predĺžiť, pretože je upravená kogentnými predpismi, 2/ na neuplatnení práva pred súdom alebo u iného príslušného orgánu.

Odvolací súd vychádzajúc zo znenia Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 14. 06. 2010 (č.l. 30 spisu) konštatuje, že ide o formulárový vopred pripravený dokument, ktorý mal zdanlivo pôsobiť ako ústupok odporcom 1/ a 2/ vo forme povolenia splátok dlhu, ktorého skrytým cieľom

bolo dosiahnutie uznania dlhu, a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z textu dohody je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používal vo viacerých prípadoch so spotrebiteľmi (sú v ňom vopred vypísané jeho údaje) vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (údaje o dlžníkoch a jednotlivých záväzkoch sú následne dopisované do formulára rukou). Ak dlžník (spotrebiteľ) podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj dlh, ale aby dosiahol splatenie dlhu formou splátok. Uznanie dlhu je cieľ sledovaný navrhovateľom a nie odporcom (dlžníkom). Keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania je zakomponované skryto do tretieho bodu (posledná veta čl. 3.1), pričom logicky by malo byť v druhom bode, pretože sa týka uznania záväzku.

Z uvedených dôvodov uzatvorenie Dohody a okolnosti tomu predchádzajúce (známe odvolaciemu súdu z jeho rozhodovacej činnosti) považoval odvolací súd za neprijateľné zmluvné podmienky (ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka obsahuje len demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok) a za nekalé obchodné praktiky, ktoré sú zakázané, pričom výkon práv po použití neprijateľnej zmluvnej podmienky a nekalej obchodnej praktiky je v rozpore s dobrými mravmi, preto nemôže požívať súdnu ochranu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda je neplatný podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Keďže k podaniu návrhu na začatie konania došlo až dňa 26. 10. 2012, okresný súd postupoval správne, keď prihliadol na vedľajším účastníkom dôvodne uplatnenú námietku uplynutia všeobecnej premlčacej doby s poukazom na to, že zo strany odporcu 2/ (resp. vo všeobecnosti - zo strany odporcov) nedošlo k platnému uznaniu dlhu s právnymi účinkami uznania dlhu podľa ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka z hľadiska premlčania, t. j. ani k plynutiu desaťročnej premlčacej doby.

V súvislosti s argumentáciou navrhovateľa uvedenou v odvolaní, že prvostupňový súd pri posúdení ukončenia predmetnej zmluvy o splátkovom úvere, respektíve pri posúdení jej predčasnej splatnosti vychádzal z nepreukázaných skutočností a pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal (len) z údajov uvedených na prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok, pričom v tejto súvislosti poukázal (i) na to, že jeho právny predchodca - postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcami 1/ a 2/ na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, odvolací súd uvádza, že ide o účelovú a teda neakceptovateľnú argumentáciu. Veď samotný navrhovateľ v žalobe v článku III explicitne uviedol, že „postupca odstúpil od Zmluvy a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy.“ Teda už z uvedeného je absolútne zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa (postupca) od predmetnej úverovej zmluvy odstúpil a skutočnosť, že v Prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/P. zo dňa 15.10.2009 zosplatnenú pohľadávku voči odporcom vzniknutú z titulu neuhradenia časti poskytnutého úveru a z titulu úroku z omeškania vyčíslil, túto skutočnosť len potvrdzuje. Z toho je zrejmé, že k splatnosti uplatňovanej pohľadávky došlo najneskôr v dobe postúpenia pohľadávky na navrhovateľa, t.j. najneskôr dňa dňa 15.10.2009. Navrhovateľ podal návrh (žalobu) na súd dňa 26. 10. 2012, teda už po uplynutí všeobecnej premlčacej doby.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

V súvislosti s odvolacou námietkou navrhovateľa týkajúcou sa náhrady trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať aj na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa

osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia, pretože z priebehu celého konania vyplýva, že jeho procesné úkony boli z hľadiska výsledku konania efektívne a teda v žiadnom prípade nemožno hovoriť o nehospodárnych trovách konania.

Pretože odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a navrhovateľ v odvolaní nenamietal, resp. kvalifikovaným a konkrétnym spôsobom nespochybnil správnosť výpočtu vedľajšiemu účastníkovi priznaných trov konania, resp. trov právneho zastúpenia, odvolací súd sa touto otázkou (výškou priznaných trov konania) nezaoberal.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu i vo výroku o trovách konania.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporcovia i vedľajší účastník na strane odporcov boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporcovia si však trovy odvolacieho konania do doby rozhodnutia odvolacieho súdu neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a ich vznik nemal odvolací súd preukázaný ani zo spisu, a preto im náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Ako už bolo uvedené, vedľajší účastník na strane odporcov si uplatnil trovy odvolacieho konania (predstavujúce trovy právneho zastúpenia) v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe tejto skutočnosti odvolací súd uložil navrhovateľovi, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy odvolacieho konania v celkovej sume 261,75 €. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za

1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej v sume 253,94 € (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu vo výške 8.715,72 € - podľa § 10 ods. 1 s použitím § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ďalej len „vyhláška“) a z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,81 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že vedľajší účastník na strane odporcu doručil (prostredníctvom právneho zástupcu) dňa 18. 11. 2013 podanie - Doplnenie vyjadrenia vedľajšieho účastníka k odvolaniu, v ktorom si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania (trov právneho zastúpenia) i za tento úkon právnej služby. Keďže na uvedený procesný úkon zo strany vedľajšieho účastníka nebol žiadny dôvod (na doplnenie vyjadrenia nebol súdom vyzvaný, vyjadrenie nebolo ani reakciou na nové procesné podanie protistrany, a v konečnom dôsledku, úvahy ktoré boli vo vyjadrení uvedené mohol vedľajší účastník prezentovať už v prvom vyjadrení k odvolaniu), odvolací súd nepovažoval tento úkon právnej služby za účelný a hospodárny a preto náhradu trov konania, respektíve trov právneho zastúpenia za tento úkon vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Podľa ustanovenia § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.